

**Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 34 hallituksen esityksen
johdosta eräiden verotusmenettelyä koskevien säännösten muuttami-
sesta**

Eduskunta on 11 päivänä lokakuuta 1991 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistele-
vasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 113
eräiden verotusmenettelyä koskevien säännösten
muuttamisesta.

Valiokunta on käsitellyt tässä yhteydessä
eduskunnan valiokuntaan 7 päivänä kesäkuuta
1991 valmistelevasti käsiteltäväksi lähettämän
ed. Rynnäsen toivomusaloitteen n:o 140 vero-
tuksen viivästymisestä koituneiden taloudellisen
menetysten korvaamisesta vähävaraisille
kunnille.

Valtiovarainvaliokunnan asettamassa veroja-
ostossa, joka on valmistellut mietinnön valio-
kuntaa varten, ovat olleet kuultavina neuvottele-
va virkamies Helena Ikonen valtiovarainministe-
riöstä, pääjohtaja Jukka Tammi verohallitukse-
sta, tietosuojavaltuutettu Anna-Riitta Wallin, ve-
roasiain päällikkö Hannele Taatila Suomen
Kunnallisliitosta edustaen myös Suomen Kau-
punkiliittoa ja Finlands svenska kommunför-
bundia, toimistopäällikkö Hannu Häyry Kan-
saneläkelaitoksesta, taloustarkastaja Pentti Ni-
vala kirkkohallituksesta, toimitusjohtaja Jaakko
Kari Veronmaksajain Keskusliitosta, puheen-
johtaja Kari Huhtala Verojohtajat ry:stä ja
pääsihteeri Pentti Koskinen Verovirkailijan Li-
itosta.

Hallituksen esitys

Verotuslain 2 §:n mukaan verotus on toimitet-
tava verovuotta seuraavana kalenterivuonna eli
ns. verotusvuonna. Verotuksen katsotaan päät-
tyneen silloin, kun veroluettelo on pantu julki-
sesti nähtäville. Hallinnolliset ja tekniset syyt
voivat siirtää verotuksen valmistumisen verotus-
vuoden päättymisajankohdan yli. Tähän tilan-
teeseen jouduttiin, kun vuodelta 1989 toimitetta-
va verotus myöhästyi verohallinnon atk-ongel-
mien vuoksi. Vaikeudet heijastuvat vielä vuosilta

1990 ja 1991 toimitettavaan verotukseen. Useista
lakisääteisistä määräajoista ja muista verotuksen
toimittamisen vaiheistukseen liittyvistä säännök-
sistä poikettiin vuodelta 1989 toimitettavan ve-
rotuksen viivästymisestä johtuvista poikkeusjär-
jestelyistä annetulla lailla.

Hallitus ehdottaa, että eräitä verohallinnon
määräaikoja väljennetään ja että verotusmenet-
telyä kevennetään. Veroluetteloiden laatimisvel-
vollisuudesta ehdotetaan luovuttavaksi. Vero-
luetteloon nykyisin sisältyvät tiedot säilyisivät
kuitenkin edelleen julkisina. Nämä muutokset
on tarkoitettu pysyviksi. Lisäksi ehdotetaan
valtiovarainministeriölle annettavaksi väliaikai-
nen valtuus tarvittaessa pidentää laissa säädettyä
verotuksen toimittamisaikaa enintään neljällä
kuukaudella. Nämä muutosehdotukset vaikut-
tavat jo vuodelta 1990 toimitettavan verotuksen
valmistumisaikatauluun.

Käsitelty aloite

Toivomusaloitteessa n:o 140 ehdotetaan edus-
kunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus
ryhtyisi toimenpiteisiin selvittääkseen, miten
vähävaraisille kunnille korvataan ne taloudelli-
set menetykset, joita kunnalle on aiheutunut ja
aiheutuu verovuoden 1989 verotuksen viivästy-
misestä.

Valiokunnan kannanotot

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja
saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää
lakiehdotuksia tarpeellisina ja puoltaa niiden
hyväksymistä. Valtiovarainministeriöstä ja vero-
hallituksesta saadun selvityksen mukaisesti va-
liokunta ehdottaa veronkantolain voimaantu-
losäännöstä täydennettäväksi siten, että lakia
sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta

1990 toimitettavassa verotuksessa kuitenkin siten, että palautettavaa ennakkoa verovuodelta 1990 kuitattaessa kuittauspäivä on tammikuun viimeinen päivä 1992.

Hallitus ehdottaa, että verotuslakiin lisättäisiin uusi 2 a §, jonka mukaan valtiovarainministeriö voi tarvittaessa pidentää verotuksen toimitamisaikaa vuosilta 1990 ja 1991 enintään verotusvuotta seuraavan huhtikuun loppuun. Valiokunta ei pidä tarkoituksenmukaisena, että ainaakaan vielä tässä vaiheessa ryhdyttäisiin ennakoimaan, miten vuodelta 1991 toimitettava verotus onnistutaan toimittamaan määräajassa. Tämän vuoksi valiokunta on muuttanut lakiehdotuksen 2 a §:n 1 momenttia ja voimaantulosäännösten 2 momenttia siten, että ne koskevat vain vuodelta 1990 toimitettavaa verotusta. Valiokunta pitää tärkeänä, että jo vuodelta 1991 toimitettavan verotuksen osalta päästäisiin normaaliin menetelyyn eli verotuksen valmistumiseen verotusvuoden lokakuun loppuun mennessä.

Valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen mukaan ehdotus nykyiseen veroluetteloon sisältyvien verotuksen julkisten tietojen luovuttamisesta on verohallituksen tekemän esityksen pohjalta parhaillaan valmisteltavana valtiovarainministeriössä. Ehdotusta valmistellaan verotusmenettelyn uudistamistyön yhteydessä ja hallituksen esitys on valtiovarainministeriön ilmoituksen mukaan tarkoitus antaa eduskunnalle vielä kuluvan syksyn aikana. Valiokunta pitää tärkeänä julkisuuskysymysten tyydyttävää ratkaisemista tässä yhteydessä.

Käsittelemänsä aloitteen suhteen valiokunta on asettunut kielteiselle kannalle.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvät 3. ja 4. lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomina sekä 1. ja 2. lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvina:

1.

Laki

verotuslain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 12 päivänä joulukuuta 1958 annetun verotuslain (482/58) 78 a §, sellaisena kuin se on 29 päivänä joulukuuta 1988 annetussa laissa (1236/88), *muutetaan* 2, 80, 81, 87 ja 88 §, 89 §:n 1 ja 2 momentti, 92 §:n 2 ja 4 momentti, 93 a §:n 1 momentti ja 131 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 80 § osittain muutettuna 21 päivänä joulukuuta 1979 annetulla lailla (980/79), 81 §:n 1 momentti 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetussa laissa (374/63), 92 §:n 2 ja 4 momentti 23 päivänä kesäkuuta 1977 annetussa laissa (511/77) ja 93 a §:n 1 momentti 30 päivänä tammikuuta 1987 annetussa laissa (74/87), sekä

lisätään lakiin uusi 83 a § ja väliaikaisesti uusi 2 a § seuraavasti:

2 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

2 a §

Valtiovarainministeriö voi tarvittaessa pidentää verotuksen toimittamisaikaa *vuodelta* 1990 (poist.) enintään verotusvuotta seuraavan huhtikuun loppuun.

(2 mom. kuten hallituksen esityksessä)

80, 81, 83 a, 87-89, 92, 93 a ja 131 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulosäännökset

(1 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Lain 2 a § on voimassa vuoden 1992 huhtikuun loppuun. Sitä sovelletaan vuodelta 1990 toimitettavassa verotuksessa.

2.

Laki

veronkantolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 11 päivänä elokuuta 1978 annetun veronkantolain (611/78) 3 §, 10 §:n 1 momentti, 16 §:n 3 momentti ja 18 §:n 1 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 10 §:n 1 momentti 22 päivänä helmikuuta 1991 annetussa laissa (353/91) sekä 16 §:n 3 momentti ja 18 §:n 1 momentti 4 päivänä heinäkuuta 1980 annetussa laissa (526/80), seuraavasti:

3, 10, 16 ja 18 §
 (Kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulosäännös
 Tämä laki tulee voimaan päivänä
 kuuta 1991.

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta 1990 toimitettavassa verotuksessa kuitenkin siten, että palautettavaa ennakkoa verovuodelta 1990 kuitattaessa kuittauspäivä on tammikuun viimeinen päivä 1992.

Samalla valiokunta kunnioittaen ehdottaa,
 Helsingissä 18 päivänä lokakuuta 1991

että toivomusaloite n:o 140 hylättäisiin

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Tenhiälä, varapuheenjohtaja Luttinen, jäsenet Heikkinen, Hämäläinen, Jokiniemi, Kallis, Laaksonen,

Lahti-Nuuttila, Louvo, Luukkainen, Mäki-Hakola, Ranta, Sasi, Savolainen, Tiuri, Turunen ja Vihriälä sekä varajäsenet Apukka, Enestam ja Lehtosaari.

